

ТРАНСФОРМАЦІЯ СУСПІЛЬСТВА ПІД ВПЛИВОМ ЗМІНИ СПІРАЛІ ПРОГРЕСУ

Українська інженерно-педагогічна академія

З початку існування людства історія була позначена невинним прагненням до прогресу. Цей прогрес рухався по спіралі, де кожен виток знаменував собою новий рівень розвитку та нові можливості. Зміна цієї спіралі, особливо в епоху відкриття парової машини та пізніше цифровізації, призвела до глибоких трансформацій у всіх сферах суспільства.

Відкриття парової машини стало поворотним моментом в історії людства. Цей винахід ознаменував початок промислової революції, яка радикально змінила спосіб життя людей. Завдяки паровим машинам стало можливим автоматизувати виробництво, що призвело до зростання продуктивності праці, зниження цін на товари та послуг, а також до значного покращення рівня життя людей. З'явилися нові галузі промисловості, такі як текстильна, металургійна та транспортна. Ці зміни призвели до урбанізації, адже люди масово переїжджали з сіл до міст у пошуках роботи [1, 2].

Цифровізація, яка розпочалася в кінці ХХ століття, стала ще одним важливим витком у спіралі прогресу. Вона призвела до появи комп'ютерів, Інтернету та інших цифрових технологій, які радикально змінили всі сфери життя людей. Цифрові технології автоматизували багато рутинних завдань, зробили інформацію більш доступною, а комунікацію – швидшою та зручнішою. З'явилися нові галузі економіки, такі як ІТ-сектор, електронна комерція та онлайн-освіта. Цифровізація також призвела до зростання глобалізації, адже люди з усього світу отримали можливість легко спілкуватися та співпрацювати один з одним.

Зміна спіралі прогресу, викликана відкриттям парової машини та цифровізацією, мала як позитивні, так і негативні наслідки. З одного боку, ці зміни призвели до значного покращення рівня життя людей, зростання економічного процвітання та розвитку нових технологій, а з іншого боку, вони також призвели до соціально-економічних проблем, таких як зростання нерівності, безробіття та екологічні проблеми.

Важливо зазначити, що спіраль прогресу не є статичною. Вона постійно змінюється під впливом появи нових технологій та ідей. Тому важливо, вчасно адаптуватися до цих змін, щоб максимально використовувати можливості, які вони надають, і мінімізувати ризики.

Зміна спіралі прогресу не зупиняється на процесі цифровізації. Людство вже майже стоїть на порозі нових технологічних революцій, які пов'язані з використанням штучного інтелекту, робототехніки та біотехнології. Ці технології мають потенціал ще більше трансформувати наше суспільство, впливаючи на:

- робочі місця (автоматизація багатьох професій може призвести до значного безробіття, але також створить нові можливості в сферах, які потребують високої кваліфікації та творчості);

- освіта (системи освіти повинні адаптуватися до швидких змін технологій та готувати людей до роботи в умовах нової економіки);

- соціальна нерівність (ризик, що технологічний прогрес поглибить соціальну нерівність, якщо не вживати заходів щодо забезпечення рівного доступу до нових технологій та освіти);

- екологія (розвиток технологій повинен відбуватися з урахуванням екологічних проблем, щоб мінімізувати негативний вплив на навколишнє середовище).

Щоб успішно пройти наступний виток спіралі прогресу, необхідно:

- інвестувати в дослідження та розробки (це дозволить створювати нові технології, які покращать життя людей);

- розвивати освіту та перепідготовку кадрів (люди повинні мати можливість отримати необхідні знання та навички для роботи в умовах нової економіки);

- впроваджувати соціальні програми (необхідно підтримувати тих, хто постраждає від змін на ринку праці);

- забезпечувати етичний розвиток технологій (важливо розробляти та використовувати технології в такий спосіб, щоб вони не завдавали шкоди людям та навколишньому середовищу).

Демографічні параметри вже зараз визначають зміни ситуації в освіті та на ринку кадрів, адже в сучасному суспільстві парадигма освітньої сфери поширюється

практично на всі вікові категорії населення, що активно впливає на трансформацію розвитку інтелектуального потенціалу [3].

Отже, трансформація суспільства під впливом зміни спіралі прогресу є необоротним процесом, що постійно змінюється та вдосконалюється під впливом нових технологій та ідей. Починаючи з промислової революції та продовжуючи цифровізацією, цей процес призвів до як позитивних, так і негативних наслідків. Від покращення рівня життя до зростання соціальної нерівності та екологічних проблем, зміни в суспільстві відображають складний характер технологічного прогресу.

Для успішного подальшого руху вперед необхідно інвестувати в дослідження та розробки, розвивати освіту та перепідготовку кадрів, впроваджувати соціальні програми та забезпечувати етичний розвиток технологій. Розуміння та активна участь у цьому процесі є ключовими для створення кращого майбутнього для всіх.

Література:

1. Кириченко, М. О. Зарубіжний досвід високорозвинених країн зі сталим розвитком інформаційно-інноваційного суспільства в умовах трансформації сучасної цивілізації. *Актуальні проблеми філософії та соціології* 17 (2017): 51-54.

2. Сазонець І. Л., Саленко А. С. Зміни в суспільному характері праці та напрями трансформації соціальної структури в постіндустріальному суспільстві. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 10. С. 22–27. DOI: [10.32702/2306-6814.2021.10.22](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.10.22)

3. Чобіток В. І., Шепеленко С. М. Трансформація процесів розвитку інтелектуального потенціалу: історично-філософські аспекти. *Бізнес Інформ*. 2023. №9. С. 276–282. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-9-276-282>